

РЕШЕНИЕ

№ 2867

гр. София, 28.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 9 състав,
в публично заседание на 12.04.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Камелия Серафимова

при участието на секретаря Анжела Савова и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **7474** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Настоящото административно производство е по реда на чл.203 и сл. АПК, вр. с чл.1 от ЗОДОВ.

Образувано е по искова молба на [фирма]- [населено място] срещу Национална агенция за приходите за заплащане на обезщетение за претърпени имуществени вреди в размер на 2 000 лева- главница и представляващо заплатен хонорар по повод подадено писмено възражение срещу съставен Ревизионен доклад № Р-22221017009191-092-001/14.06.01.2018 година по Договор за данъчни консултации и административно обжалване от 27.07.2018 година, ведно със законната лихва, считано от датата на заплащане на възнаграждението-30.07.2018 година до датата на предявяване на исковата молба- 28.07.2021 година, както и законната лихва върху главницата от датата на предявяване на иска-28.07.2021 година до окончателното изплащане на сумата, сума в размер на 2000 лева, представляваща заплатените от [фирма] разноски за данъчни консултации и административно обжалване по изготвяне на жалба против РА № Р-22221017009191-091-001/ 09.08.2018 година и РА за поправка на РА №П-22222518153472-003-001/21.08.2018 година по Договор за данъчни консултации и административно обжалване на РА и РА за поправка на РА, ведно със законната лихва, считано от датата на заплащането на възнаграждението-28.08.2018 година до датата на подаване на исковата молба-28.07.2021 година в общ размер върху главницата от 4000 лева- 1200,65 лева, както и законната лихва върху главницата от датата на предявяване на

иска-28.07.2021 година до окончателното изплащане на сумата, настъпили вследствие отмяна на Ревизионен акт № Р- -22221017009191-091-001/ 09.08.2018 година, поправен с РА № П-22222518153472-003-001/21.08.2018 година от страна на АССГ с Решение № 4845/11.09.2020 година, постановено по адм. дело № 2976/2020 година по описа на АССГ, оставено в сила с Решение № 5661/12.05.2021 година по адм. дело № 12306/2020 година по описа на ВАС-VIII Отделение.

В исковата молба се твърди, че срещу ищеца е съставен Ревизионен доклад ,като за подаване на възражение срещу него ищецът е ползвал консултантски услуги от известен данъчен експерт, заплатил е разноски в размер на 2 000 лева, както и срещу издадения РА за обжалване по административен ред дружеството е ползвало услугите на данъчен консултант, като е заплатило сума в размер на 2 000 лева. Тъй като няма ред, по който да се присъдят разноски на ищеца за ползвани данъчни консултации на ищеца, то единственият такъв е по ЗОДОВ. Посочва се още ,че възнаграждението е заплатено, за което по делото се съдържат доказателства за това. Иска се да бъде осъден ответникът да заплати посочените суми. Претендират се и сторените по делото разноски .

В съдебно заседание, ищецът- [фирма]-гр. С., редовно и своевременно призован, се представлява от адвокат И., редовно преупълномощена от адвокат Р., която поддържа исковата молба на заявените основания и моли да бъде уважена. Заявява претенция за присъждане на разноски.

Ответникът по иска- Национална агенция за приходите – [населено място], редовно и своевременно призована се представлява от юрисконсулт Р., редовно упълномощена, която оспорва исковата молба по основание и размер, прави възражение за прекомерност на заплатените разходи за консултантски услуги, претендиращи се под формата на обезщетение и за прекомерност на адвокатското възнаграждение , заплатено в хода на производството по исковете, заявява претенция за присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Съображения относно неоснователността и недоказаността на исковата претенция развива и в представената по делото писмена защита.

Представителят на СГП-прокурор М. изразява становище за неоснователност и недоказаност на исковата молба и моли да бъде отхвърлена.

Административен съд София-град след като прецени събраните по делото доказателства, ведно с доводите и възраженията на страните, при условията на чл.142, ал.1 АПК, вр. с чл.188 ГПК, прие за установено следното:

На 14.06.2018 година срещу ищеца е съставен РД № Р-22221017009191-092-001, с който е предложено да бъдат установени задълженията на ревизирувания данъчен субект по видове и периоди, подробно посочени в него.

На 27.07.2018 година между ищеца и А. М. Г. е сключен Договор за данъчни консултации и административно обжалване, по силата на който ищецът в качеството на възложител възложил, а изпълнителят А. Г. приела да извърши консултации и административно обжалване на допълнително установени задължения на дружеството по прилагането на ЗКПО за периода от 01.01.2011 година до 31.12.2016 година, включващо- анализ на констатациите в издаден от ТД на НАП- [населено място] доклад № Р-22221017009191-092-001/14.06.2018 година, в това число приложенията към него, консултации, проучване, анализи и обсъждане на възможните подходи за провеждане на административно обжалване, в това число провеждане на срещи между страните, изготвяне и подаване на искане за продължаване срока по реда на ДОПК,

подготовка на проект за възражение против издадения РД, включително допълнителни уточнения по съдържанието при необходимост, анализ на констатациите в издадения след възражението, респективно след повторна ревизия за същия период Ревизионен акт, в това число приложенията към него, подготовка на проект за жалба срещу издадения на възложителя РА, включително допълнителни уточнения по съдържанието при необходимост, проучване и анализи на решението, постановено от Директор на Дирекция“ ОДОП“- при ЦУ на НАП- [населено място]. С Договора са уговорени и останалите права и задължения на страните, като изпълнителят поел още задължението да предостави на възложителя своите анализи, предложения и консултации във връзка с предмета на договора, да предостави за одобрение на възложителя подготвените проекти на възражение и жалба съответно не по-късно от 24 до 48 часа преди крайния срок за депозирането им в НАП. Договорено е още, че при етапното изпълнение на предмета на договора, възложителят се задължава да заплати на изпълнителя следните възнаграждения- възнаграждение в размер на 2000 лева за изпълнението на работите по чл.1.1,1.2, 1.3 и 1.4, не по-късно от датата за подаване на възражение-30.07.2018 година, възнаграждение в размер на 2000 лева за изпълнението на работите по чл.1.5 и 1.6 не по-късно от датата на подаване на жалбата до Дирекция“ ОДОП“- С., договорено е, че върху посочените възнаграждения не се дължи ДДС, посочена е банкова сметка, по която следва да бъде преведено възнаграждението, и е посочено още, че изпълнителят е осигурен върху максималния осигурителен доход като данъчен консултант в Адвокатско дружество,, Р. и съдружници“.

На 29.07.2018 година по електронна поща изпълнителят изпратил на ищеца проект на възражение срещу съставения РД.

На 30.07.2018 година ищецът депозирал писмено възражение срещу съставения РД, а изпълнителят е уведомен за това, че ищецът е подал възражението на посочената дата.

На същата дата по банковата сметка на изпълнителя ищецът превел сумата от 1850 лева с платежно нареждане и с посочено основание чл.3.1.1 от Договор от 27.07.2018 година.

На 09.08.2018 година срещу ищеца е издаден РА № Р-22221017009191-091-001, с който са установени задълженията на ревизирания данъчен субект по видове и по периоди, подробно посочени в него.

РА е поправен с РА №П-22222518153472-003-001/21.08.2018 година.

На 24.08.2018 година изпълнителят по договора А. Г. изпратила по електронна поща на ищеца проект на жалба срещу издадения РА и РА за поправка на РА.

На 27.08.2018 година ищецът депозирал жалба до Директор на Дирекция“ ОДОП“ срещу издадения РА и РА за поправка на РА.

На 27.08.2018 година представил на ищеца изпратил на изпълнителя копие от входящия номер на подадената жалба срещу издадения РА.

На 28.08.2018 година ищецът превел по банковата сметка на изпълнителя А. Г. сума в размер на 1850 лева с посочено основание чл.3.1.2 от Договор от 27.07.2018 година.

С Решение № 184/31.01.2019 година Директор на Дирекция“ ОДОП потвърдил издадения РА срещу ищеца, поправен с РА за поправка.

С Решение №4845/11.09.2020 година, постановено по адм. дело № 2976/2020 година по описа на АССГ е отменен издадения РА срещу ищеца, поправен с РА за

поправка.

Решението на АССГ е оставено в сила с Решение №5661/12.05.2021 година по адм. дело № 12306/2020 година по описа на ВАС- Осмо отделение.

С оглед на така установената фактическа обстановка, Административен съд София-град намира предявената искова молба срещу НАП за процесуално допустима, подадена от легитимирана страна и при наличие на правен интерес от предявяване. Разгледана по същество, исковата молба се явява частично основателна и доказана. Съображенията за това са следните:

Съгласно чл.7 от Конституцията на РБ държавата отговаря за вреди, причинени от незаконни актове или действия на нейни органи и длъжностни лица.Разпоредбата се съдържа в глава първа на [Конституцията](#), посветена на основните начала за държавно устройство, но същата не е пряк път за защита. Тя прогласява основен принцип, осъществяването на който трябва да се уреди със закон. Такъв закон е Законът за отговорността на държавата и общините за вреди. ЗОДОВ разграничи отговорността на два вида- отговорност за дейност на администрацията и отговорност за дейност на правозащитни органи, като в чл. 1.ал.1 от ЗОДОВ е посочено, че държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. По силата на алинея втора,исковете по ал.1 се разглеждат по реда,установен в [Административнопроцесуалния кодекс](#), като местната подсъдност се определя по [чл. 7, ал. 1](#)-искът за обезщетение се предявява пред съда по мястото на увреждането или по настоящия адрес или седалището на увредения срещу органите по [чл. 1, ал. 1](#) и [чл. 2, ал. 1](#), от чиито незаконни актове, действия или бездействия са причинени вредите

В разпоредбата на чл.203 АПК е регламентиран редът за предявяване на искове за обезщетения, а за неуредените въпроси за имуществената отговорност се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди,причинени на граждани и юридически лица. Съгласно [чл. 4 от ЗОДОВ](#) дължимото обезщетение е за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Отговорността е обективна и не е обвързана от наличието или липсата на вина у длъжностното лице, пряк причинител на вредите. Елемент от фактическия състав на отговорността на държавата е установяване незаконосъобразността на акта, действието или бездействието на държавния орган - т. е. ако изобщо не са регламентирани в закона, или ако противоречат на материално правни и процесуални норми. Отговорността не се презумира от закона, затова в тежест на ищеца е да установи наличието на кумулативно изискуемите се предпоставки за отговорността по [чл. 1 от ЗОДОВ](#) - незаконосъобразен акт, отменен по съответен ред, действие или бездействие на административен орган по повод изпълнение на административна дейност, настъпила вреда, причинна връзка между отменения акт, действие или бездействие и вредата. При липсата на който и да било елемент от фактическия състав не може да се реализира отговорността по чл.1 от ЗОДОВ. Съгласно чл.205 от АПК,искът за обезщетение се предявява срещу юридическото лице,представявано от органа,от чиито незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинените вреди

От така очертаната разпоредба е видно, че искът е осъдителен и с него се цели възмездяване на лицето, претърпяло вреди вследствие на незаконосъобразни актове,

действия и бездействия. Но отговорността на държавата не е безусловна. За да бъде ангажирана, то следва да бъдат налице визираните в чл.1 от ЗОДОВ предпоставки-незаконнообразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред, вреда от такъв административен акт, причинна връзка между постановения незаконнообразен акт, действие или бездействие и настъпили вредоносен резултат. Отговорността е обективна и не е обвързана от наличието или липсата на вина у длъжностното лице, пряк причинител на вредите. Елемент от фактическия състав на отговорността на държавата е установяване незаконнообразността на акта, действието или бездействието на държавния орган - т. е. ако изобщо не са регламентирани в закона, или ако противоречат на материално правни и процесуални норми. Отговорността не се презумира от закона, затова в тежест на ищеца е да установи наличието на кумулативно изискуемите се предпоставки за отговорността по [чл. 1 от ЗОДОВ](#)-незаконнообразен акт, отменен по съответен ред, действие или бездействие на административен орган по повод изпълнение на административна дейност, настъпила вреда, причинна връзка между отменения акт, действие или бездействие и вредата. При липсата на който и да било елемент от фактическия състав не може да се реализира отговорността по чл.1 от ЗОДОВ. Съгласно чл.205 от АПК,искът за обезщетение се предявява срещу юридическото лице,представявано от органа,от чийто незаконнообразен акт, действие или бездействие са причинените вреди

Съгласно [Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. по т.гр. дело № 3/2004 г.](#) на ОСГК на ВКС: "Обезщетение за вреди от незаконни административни актове, може да се иска след тяхната отмяна с решение на съда, като унищожаване, а при нищожните - с констатиране на нищожността в самия процес по обезщетяване на вредите. Когато вредите произтичат от фактически действия или бездействия на администрацията, обезщетението за тях може да се иска след признаването им за незаконни, което се установява в производството по обезщетяването. В първия случай вземането за обезщетение за вреди става изискуемо от момента на влизане в сила на решението, с което се отменя незаконния административен акт. В случай, че вредите произтичат от нищожен акт - от момента на неговото издаване.

В РЕШЕНИЕ № 333 ОТ 13.01.2014 Г. ПО АДМ. Д. № 1253/2013 Г., III ОТД. НА ВАС е посочено, че“Нормата на [чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ](#) не прави разграничение от какъв незаконнообразен административен акт следва да са причинени вредите, за да възникне субективното право на увреденото лице на обезщетение на това основание Материалноправната активна легитимация за ищеца произтича от факта на понесените върху правната му сфера вреди вследствие от действието на противоправния нормативен акт. Правопораждащият субективното право на обезщетение юридически факт е настъпилата в правната сфера на гражданина вреда, вследствие от незаконнообразния административен акт. Корелативно от този момент възниква отговорността на държавата за тяхната обезвреда - пасивната материалноправна легитимация. От обективна страна също така отговорността на държавата по [чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ](#), вр. [чл. 7 от КРБ](#) не възниква и държавата не дължи обезщетение, ако са налице вреди, но те са причинени от административен акт, който не е противоправен. Принципът на правовата държава /[чл. 4, ал. 1 от КРБ](#) не допуска да е налице период от време - между възникването на вредите и решението за

отмяна, през който гражданинът да търпи вреди и да няма субективно право да ги обезщети, а държавата да няма отговорност да ги овъзмезди чрез заплащане на обезщетение. Това не е допустимо нито в областта на гражданското право, нито в областта на административното право. Правото на обезщетение възниква от момента на увреждането, което е в резултат от действие на акт, противоречащ на закона. От възникване на правото на обезщетение възниква отговорността на държавата. Активната процесуална легитимация, отнасяща се до упражняване на възникналото вече субективно право, за разлика от самото субективно право възниква от момента на отмяната на административния акт като незаконосъобразен. [Член 204, ал. 1 от АПК](#), който сочи, че искът може да се предяви след отмяната на административния акт по съответния ред, регламентира само активната процесуална, но не и материалноправна легитимация.

Предявен след отмяната на акта по съответния ред, искът цели да обезщети вреди, възникнали преди това, възникнали по време на действието на акта, от момента на тяхното причиняване. В подкрепа на това становище е следното обстоятелство: когато нормативният акт страда от толкова тежък порок, водещ до неговата нищожност, предварителна отмяна не е необходима, нито е необходимо предварително обявяване на нищожността“.

В настоящия случай на първо място, искът е насочен срещу надлежен ответник-Национална агенция за приходите, която съгласно разпоредбата на чл.2 ал.2 от ЗНАП е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище С. и длъжностните лица, съставили Ревизионен доклад и издали отменения по съдебен ред Ревизионния акт № Р-22221017009191-091-001/09.08.2018 година и РА за поправка на РА са двама инспектори по приходите при ТД на НАП- С. и Началник сектор“ Ревизии“ и главен инспектор по приходите при ТД на НАП- [населено място], но ТД на НАП не е юридическо лице. На второ място, съгласно сега действащия Закон за НАП-чл.6-Агенцията се състои от централно управление и териториални дирекции. Централното управление подпомага дейността на изпълнителния директор по планирането, организирането, ръководството и контрола на цялостната дейност на агенцията, както и в изпълнението на предоставените му правомощия по този закон., а териториалните дирекции установяват публичните вземания за данъци, за задължителни осигурителни вноски и други публични вземания, възложени им със закон, както и обезпечават и събират публичните вземания. Наред с това, съгласно чл.19,ал.1 от ЗНАП, Агенцията отговаря за вредите, причинени на физически и юридически лица от незаконни актове, действия или бездействия на нейни органи и служители при или по повод изпълнение на дейността им, а по силата на алинея втора, обезщетения за вреди от незаконни актове, действия или бездействия по ал. 1 може да се искат след тяхната отмяна. Когато вредите са причинени от нищожен акт на органите или служителите на агенцията или от тяхно незаконно действие или бездействие, нищожността на акта, съответно незаконосъобразността на действието или бездействието, се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение и отговорността на агенцията обхваща всички имуществени и неимуществени вреди и пропуснати ползи и се реализира по реда, предвиден в [Закона за отговорността на държавата за вреди, причинени на граждани.](#)

На следващо място, пасивно легитимирани по тези иски са съответните държавни органи - юридически лица, а не техните териториални поделения или обособени структури без правосубектност, тъй като по исковите за обезщетяване на вреди, причинени на граждани, пасивно легитимиран е държавният орган, с който длъжностното лице, причинител на вредата, е в трудови или служебни

правоотношения. Отговорността на държавния орган се обосновава с качеството му на възложител на работата, която се извършва в негов интерес, и с правото му на подбор на съответните длъжностни лица за изпълнение на определени трудови или служебни функции.

По силата на чл.6,ал.3 от ЗНАП, Териториалните дирекции установяват публичните вземания за данъци, за задължителни осигурителни вноски и други публични вземания, възложени им със закон, както и обезпечават и събират публичните вземания, като в териториалните дирекции могат да се създават дирекции, отдели и сектори. В чл.7, ал.1 от ЗНАП е посочено, че органи на агенцията са директорите на дирекции, началниците на отдели и сектори, служителите, заемащи длъжност "държавен експерт по приходите", "държавен инспектор по приходите", "главен експерт по приходите", "старши експерт по приходите", "експерт по приходите", "главен инспектор по приходите", "старши инспектор по приходите" и "инспектор по приходите". От своя страна, с ДОПК се уреждат производствата по установяване на задълженията за данъци и задължителни осигурителни вноски, както и по обезпечаване и събиране на публичните вземания, възложени на органите по приходите и публичните изпълнители. По силата на **Чл. 7,ал. 1** от ДОПК, актовете по този кодекс се издават от орган по приходите, съответно от публичен изпълнител от компетентната териториална дирекция. Правомощията на органите по приходите са визирани в чл.12,ал.1 от ДОПК, като едно измежду които е да извършват проверки и ревизии. В чл.108 от ДОПК е доуточнено, че данъчните задължения и задълженията за задължителни осигурителни вноски се установяват с ревизионен акт по [чл. 118](#). По силата на чл.110 от ДОПК, органите по приходите осъществяват данъчно-осигурителния контрол чрез извършване на ревизии и проверки. Съгласно алинея втора на чл.110 от ДОПК, ревизията е съвкупност от действия на органите по приходите, насочени към установяване на задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски. От друга страна, в чл.118 от ДОПК е доуточнено, че [javascript:y1\(\)](#) с ревизионния акт се установяват, изменят и/или прихващат задължения за данъци и за задължителни осигурителни вноски, възстановяват резултати за данъчен период, подлежащи на възстановяване, когато това е предвидено в закон, възстановяват недължимо платени или събрани суми. Съгласно чл.119,ал.2 от ДОПК, ревизионният акт се издава от органа, възложил ревизията, и ръководителя на ревизията в 14-дневен срок от подаването на възражение или от изтичането на срока за подаване на възражение срещу съставения РД. В разпоредбата на чл.112,ал.2 от ДОПК е посочено, че ревизията може да се възлага от: органа по приходите, определен от териториалния директор на компетентната териториална дирекция или от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите или определен от него заместник изпълнителен директор - за всяко лице и за всички видове задължения и отговорности за данъци и задължителни осигурителни вноски. От друга страна, в нормата на чл.152,ал.1 и 2 от ДОПК е визиран задължителен административен ред за обжалване на ревизионен акт пред решаващия орган-Директор на Дирекция "ОДОП" -Ревизионният акт може да се обжалва изцяло или в отделни негови части в 14-дневен срок от връчването му, като решаващ орган е съответният Директор на Дирекция "Обжалване и данъчно-осигурителна практика" при Централното управление на Националната агенция за приходите.

От събраните по делото доказателства е видно, че ищецът претендира заплащане на обезщетение за претърпени имуществени вреди, вследствие отмяна на Ревизионен акт №Р-22221017009191-091-001/09.08.2018 година, поправен с РА за поправка от 21.08.2018 година и то по съдебен ред от страна на АССГ- заплатеното

от него възнаграждение за данъчни консултации по повод подаване на писмено възражение срещу съставения РД и заплатеното възнаграждение за данъчни консултантски услуги при обжалване на издадения Ревизионен акт в хода на задължителното административно обжалване пред Директор на Дирекция "ОДОП" при ЦУ на НАП- [населено място]. В конкретния случай, решаващият орган по чл. 152, ал. 2 ДОПК, издал Решението, с което е потвърден отменен по съдебен ред впоследствие РА от 09.08.2018 година, поправен с РА за поправка на РА от 21.08.2018 година безспорно е административен орган, действащ в изпълнение на нормативно възложени задължения и това по своето съдържание представлява изпълнение на административна дейност във фазата на административното обжалване. От друга страна, самият Ревизионен акт също е властнически акт- на органи по приходите, с който се установяват задължения за данъци ЗДДС/.

Следва да бъде посочено, че производството по оспорване на ревизионния акт в конкретния случай се е развило по реда на ДОПК, като не е приключило във фазата на обжалването по административен ред и е приключило с потвърждаване на издадения срещу ищеца Ревизионен акт от 09.08.2018 година, поправен с РА за поправка на РА от 21.08.2018 година. Но в Глава осемнадесета на ДОПК "Обжалване на ревизионния акт по административен ред", в която систематично място имат разпоредбите на чл.152-чл.155 няма норма, която урежда въпроса с разпределението на понесените от страните разноски. От друга страна, съгласно ДОПК обжалването на ревизионните актове по административен ред е задължително, а не алтернативно/ по воля и желание на страната, за която актът е неблагоприятен/, ревизионният акт и същият не може да се обжалва пред съда, ако не е бил обжалван пред Директор на Дирекция "ОДОП". Вярно е, че в разпоредбата на чл. 161 ДОПК е уредена отговорността за разноските, но в хода на съдебно обжалване на ревизионен акт и тя има своето систематично място в Глава деветнадесета "Съдебно обжалване на ревизионния акт" като предвижда, че на жалбоподателя се присъждат разноските по делото и възнаграждението за един адвокат за всяка инстанция, съразмерно уважената част на жалбата, като съдът е в правото си да редуцира тези разноски при определени предпоставки. Но също така е вярно, че съгласно § 2 от ДР на ДОПК за неуредените в кодекса въпроси се прилагат разпоредбите на АПК и Гражданския процесуален кодекс (ГПК). От друга страна, в АПК въпросът с разноските в административното производство също не е уреден. В Глава шеста "Оспорване на административните актове по административен ред" този въпрос изобщо не е засегнат. В глава пета „Издаване на административни актове“, Раздел първи "Индивидуални административни актове", с разпоредбата на чл. 47, ал. 2 е предвидено на лицата по чл. 44, ал. 3 от същия кодекс да "се признават пътни и други разходи" от органа, водещ производството, преди издаване на акта по нормативи, определени от министъра на финансите. Съгласно чл. 59, ал. 2, т. 6 АПК индивидуалният административен акт следва да съдържа и разпореждане относно разноските. Това задължава административния орган при издаването на административния акт да обобщи направените до момента разноски от участващите в производството страни и да ги разпредели съобразно факта по чия инициатива или по чия вина са предприети съответните процесуални действия. Налице е законова празнота и в ДОПК и в АПК относно понесените от страната разноски в това производство. Наред с това, в потвърдителното Решение на Директор на Дирекция "ОДОП" от 31.01.2019 година, не се съдържа разпореждане относно разноските. За страната в обжалването по административен ред съществува единствено възможността да претендира като претърпени вреди направените разноски в производството по обжалване по административен ред на издадения срещу нея

Ревизионен акт единствено по реда на чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ, тъй като друг ред за защита не съществува и не е налице хипотезата на чл.8,ал.3 от ЗОДОВ/ когато закон или указ е предвидил специален начин на обезщетение, този закон не се прилага. Това е така, защото правото на защита и правна помощ е основно конституционно право не само на гражданите, но и на юридическите лица, и упражняването му не може да се тълкува само и единствено като акт на свободната воля за договаряне на ищеца. Да се приема противното ,това би означавало да се ограничи правото на защита посредством липса на възможност да се възстановяват разноските за защитата и очевидно не е такава идеята на законодателя. Следва да бъде посочено, че разпоредбата на чл.13 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи /КЗПЧОС/, ратифицирана със закон, приет от НС на 31 юли 1992 г. ,ДВ, бр. 66 от 14.08.1992 г., обн., ДВ, бр. 80 от 2.10.1992 г., в сила от 7.09.1992 г/. урежда правото на ефективни правни средства за защита и сочи, че всеки, чиито права и свободи, предвидени в тази конвенция, са нарушени, трябва да разполага с ефикасни вътрешноправни средства за тяхната защита от съответна национална институция дори и нарушението да е извършено от лица, действащи в качеството си на представители на официалните власти. Безспорно разпоредбата е приложим и по отношение на юридически лица/ в който дух е именно и ЗОДОВ/ и за да са ефикасни средствата за защита, те не трябва да бъдат ограничавани по никакъв начин и в нито един момент– нито в административната фаза на обжалване, нито в съдебната.

Неоснователен е доводът на процесуалния представител на ответника по иска, че Ревизионният доклад не съставлява индивидуален административен акт и неоснователно се претендира нанесена вреда от издаването му, тъй като Ревизионният доклад се явява предложение за установяване на задължения и депозирането на възражения по него съставлява право на лицето, упражнено в негова полза, а упражняването на правото не е вредоносно, за да обоснове претенция по чл.1,ал.1 от ЗОДОВ, като едно от условията за допустимост на иска по чл.204,ал.1 АПК е административният акт да е отменен по съответния ред, който е обжалван по административен и/или съдебен ред и съставеният Ревизионен доклад не е административен акт, той е процедурен акт. На първо място, за вида и характера на един акт се съди не от неговото наименование, а от характера и съдържанието на правните последици , които той предизвиква. **На второ място в редица съдебни решения, в това число и в РЕШЕНИЕ № 11021 ОТ 16.07.2019 Г. ПО АДМ. Д. № 11733/2018 Г., III ОТД. НА ВАС е посочено, че „Член 4 от ЗОДОВ** предвижда, че държавата дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице. Едно от условията на [чл. 204, ал. 1 от АПК](#) за допустимост на иска за реализиране на отговорността на държавата и общините за вреди по [чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ](#) е административният акт да е отменен по съответния ред, който е обжалване по административен и/или съдебен ред. Това обжалване, във всичките му фази, включително и съдебната фаза не е задължително да бъде осъществено с помощта на адвокат, но когато е ползвана правна защита и са направени разходи те подлежат на възмездяване. Следователно, след като едно от условията на [АПК](#) за образуване на производство по [чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ](#) е административният акт да е отменен по административен или/и съдебен ред и след като в тези производства гражданинът е ползвал защита/ в случая консултантска от лице, което е данъчен консултант/ защото не е могъл сам да се защити, то хонорарът, платен на това лице за осъществяване на тази защита е имуществена вреда, която е в пряка причинна връзка с отменения като незаконносъобразен административен акт /в случая РД/ и е непосредствена

последница от него, а не неприсъщ или луксозен разход. Взаимовръзката между издадения РД и потърсената от ревизирането лице консултантска защита е пряка и непосредствена, тъй като те се намират в отношение на обуславяща причина и следствие - гражданинът не би потърсил консултантска помощ, ако срещу него не е издаден акт, увреждащ неговите законни права и интереси. Не е спорно, че Ревизионният доклад е констативен акт, с две основни функции в ревизионното производство- сезираща и доказателствена и е част от дейността по издаването на РА. Ревизионният доклад е последница от извършената дейност на ревизиращите органи, която е административна по своя характер, още повече, че обжалването на издадения в последствие РА е законово регламентирано и е средство за защита на лицето, което твърди, че не е виновно и че неговите права са накърнени неправомерно от административния орган. Многократно в своята практика Върховния административен съд е подчертавал, че според [чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ](#) държавата и общините отговарят за вредите причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Тази формулировка на закона не дава основание за ограничено тълкуване, чрез което приложното поле на нормата да се сведе само до индивидуалните административните актове и да се изключат останалите актове издадени в резултат на административна дейност. Това е така, тъй като водещо за отговорността по [чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ](#) определяща е не правната същност на акта, а основния характер на дейността на органа, който го е издал.“. Това становище е застъпено и в редица други съдебни решения на ВАС и в **РЕШЕНИЕ № 10973 От 15.07.2019 Г. ПО АДМ. Д. № 4132/2019 Г., III ОТД. НА ВАС.**

Отговорността, съобразно фактическите състави на ЗОДОВ, следователно е резултат от незаконосъобразно осъществяване на публични функции-административни и правозащитни от органите на държавата, общините и съдебната власт. Спазването на законността и защитата на правопорядъка, като израз на принципа на върховенството на закона, е задължение на всички длъжностни лица и органи на публичната власт. Задълженията, които законите възлагат на административните органи в тази насока са свързани, освен с издаване на индивидуални, общи и нормативни административни актове чрез упражняване на правоприлагаща и нормотворческа дейност, и с налагане на административни наказания Наред с другите правни форми на изпълнителна дейност - правотворческа, правоприлагаща и договорно-правна, класифицирани според предметно им съдържание и цел, тя представлява форма на административна /изпълнителна/ дейност, извършва се по административен ред чрез властнически метод, въз основа на законово предоставена административна компетентност.

В конкретната хипотеза, действително е налице отмяна на Ревизионния акт, който е издаден в резултат на административна дейност и то с влязло в сила Решение на АССГ във фазата на съдебното обжалване. Основният спорен въпрос по делото е дали вредите, които претендира ищецът в общ размер на 4 000 лева за подаване на възражение срещу съставения РД и подаване на жалба срещу издадения Ревизионен акт във фазата на задължителното административно обжалване пред Директор на Дирекция“ ОДОП“ при ЦУ на НАП- С. са пряка и непосредствена последница от обявяването нищожността на акта- Ревизионен акт.

От доказателствата по делото е видно, че след като е съставен Ревизионен доклад на 14.06.2018 година, ищецът на 27.07.2018 година е сключил с А. М. Г. Договор за данъчни консултации и административно обжалване, по силата на който ищецът в качеството на възложител възложил, а изпълнителят А. Г. приела да

извърши консултации и административно обжалване на допълнително установени задължения на дружеството по прилагането на ЗКПО за периода от 01.01.2011 година до 31.12.2016 година, включващо- анализ на констатациите в издаден от ТД на НАП- [населено място] доклад № Р-22221017009191-092-001/14.06.2018 година, в това число приложенията към него, консултации, проучване, анализи и обсъждане на възможните подходи за провеждане на административно обжалване, в това число провеждане на срещи между страните, изготвяне и подаване на искане за продължаване срока по реда на ДОПК, подготовка на проект за възражение против издадения РД, включително допълнителни уточнения по съдържанието при необходимост, анализ на констатациите в издадения след възражението, респективно след повторна ревизия за същия период Ревизионен акт, в това число приложенията към него, подготовка на проект за жалба срещу издадения на възложителя РА, включително допълнителни уточнения по съдържанието при необходимост, проучване и анализи на решението, постановено от Директор на Дирекция“ ОДОП“- при ЦУ на НАП- [населено място]. С Договора са уговорени и останалите права и задължения на страните, като изпълнителят поел още задължението да предостави на възложителя своите анализи, предложения и консултации във връзка с предмета на договора, да предостави за одобрение на възложителя подготвените проекти на възражение и жалба съответно не по- късно от 24 до 48 часа преди крайния срок за депозирането им в НАП. Договорено е още, че при етапното изпълнение на предмета на договора, възложителят се задължава да заплати на изпълнителя следните възнаграждения- възнаграждение в размер на 2000 лева за изпълнението на работите по чл.1.1,1.2, 1.3 и 1.4, не по- късно от датата за подаване на възражение-30.07.2018 година, възнаграждение в размер на 2000 лева за изпълнението на работите по чл.1.5 и 1.6 не по-късно от датата на подаване на жалбата до Дирекция“ ОДОП“- С., договорено е, че върху посочените възнаграждения не се дължи ДДС, посочена е банкова сметка, по която следва да бъде преведено възнаграждението, и е посочено още, че изпълнителят е осигурен върху максималния осигурителен доход като данъчен консултант в Адвокатско дружество„ Р. и съдружници“.

Установено е още, че консултантът – изпълнител е изготвил Проект на възражение срещу съставения РД, а на 30.07.2018 година ищецът е подал писмено възражение срещу съставения РД, а след това и жалба срещу издадения Ревизионен акт във фазата на задължителното административно обжалване пред Директор на Дирекция“ ОДОП“ при ЦУ на НАП- [населено място], пак изготвена от консултанта. Но също така е установено, че на дата 30.07.2018 година и на 28.08.2018 година ищецът с две платежни нареждания е превел на А. Г.- консултант дължими суми по Договора от 27.07.2018 година в размер на всяка една от тях по 1850 лева. Безспорно съставеният РД и издаденият ревизионен акт и Договорът за данъчни консултации и административно обжалване от 27.07.2018 година се намират в отношение на обуславяща причина и следствие – ако не бе съставен РД и не бе издаден Ревизионният акт, поправен с Ревизионен акт за поправка на ревизионен акт нямаше да бъде ангажирана консултантска защита. Ето защо, въпреки че консултантската защита черпи своето правно основание от Договора за данъчни консултации и административно обжалване, който по съществува си е Договор за поръчка, той не прекъсва причинно-следствената връзка между незаконосъобразния акт на държавния орган и претърпяната вреда. Ревизионният доклад и Ревизионният акт са *conditio sine qua non*/ условие, без което не може/ и служат като единствено фактическо основание за извършване на разходите за консултантски услуги. Ето защо, направеният разход за възнаграждение за данъчни консултации и административно обжалване при упражняване на основното право на защита е в

пряка връзка с незаконосъобразния административен акт и ако той не бе издаден, ищецът не би ангажирал консултантска защита по повод задължителното административно обжалване на този ревизионен акт пред Директор на Дирекция "ОДОП". Единствената възможност на ищеца да възстанови направените разходи за това производство, с които безспорно е намалено имуществото му, е тази да претендира обезщетяването им по реда на ЗОДОВ. Ако не бе съставен РД и не бе издаден този Ревизионен акт, поправен с РА за поправка на РА, то и ищецът не би ангажирал консултант. Да вярно е, че ангажирането на адвокат и консултант в това производство не е задължително, но също така е вярно, че само този факт не може да доведе до извод, че липсата на задължителност не е в пряка причинна връзка със съставения Ревизионен доклад и с издадения Ревизионен акт, поправен с РА за поправка на РА, още повече, че на всеки е предоставено право да защити правата и интересите си и това право е и конституционно установено.

В този смисъл, тези разходи за заплатеното възнаграждение за консултантски услуги са типични и присъщи, както и необходими за надлежното упражняване на право на възражение срещу съставения РД и правото на жалба срещу издадения Ревизионен акт и безспорно са пряка е непосредствена последица от съставяне на РД и от издаване на отменения ревизионен акт - ако РД не бе съставен и не бе издаден РА, самият ревизиран данъчен субект/ ищец в настоящото производство не би ги направил и претърпените вреди - имуществени са свързани с ангажиране на консултантска защита срещу съставения РД и издадения ревизионен акт. Преки са само тези вреди, които са типична, нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат, т. е. които са адекватно следствие от увреждането. Непосредствени вреди са тези, които са настъпили по време и място, следващо противоправния резултат. Всичко това сочи, че ако не бе съставен РД и не бе издаден Ревизионният акт, то ищецът не би предприел действия по депозиране на възражение и обжалването на РА по административен ред и от там не би направил тези разходи, свързани с ангажиране на консултант. Вредата е неблагоприятна последица, която накърнява правната сфера на едно лице. Вредите се делят на две големи групи: имуществени (материални) вреди и неимуществени (морални) вреди. Имуществените вреди накърняват имуществената сфера на лицата. Това са правото на собственост, ползване, строеж, сервитут, правото на надстройка, пристрояване, подстройка, различните субективни права на вземане, наследствени права и т.н. При договорната отговорност се носи отговорност за имуществени вреди. От своя страна, имуществените вреди се делят на претърпяни загуби и пропуснати ползи. Претърпяна загуба е онази разлика в имуществото на лицето, която се получава след неизпълнение на задълженията на другата страна по договора и при нея се съпоставя наличното имущество на изправната страна по време на възникването на задължението и наличното имущество на страната след неизпълнението на задължението и тази разлика се нарича претърпяна загуба. В съдебната практика е безпротиворечиво възприето доктриналното разбиране, че причинната връзка е обективен признак, защото съществува в обективната действителност независимо от желанията и волята на отделните лица, включително на извършителя на правонарушението/издателя на незаконосъобразния административен акт/. Причинната връзка е едностранна и необходима. Едностранна е, защото само неправомерното поведение трябва да причинява вредата, но не и обратното. Необходима е, защото винаги след проявлението на неправомерното поведение се проявява вредата. Необходимо е вредата да е "пряка и непосредствена последица" от противоправното поведение, което приложимо по отношение на причинната връзка при всички видове правонарушения /деликт, договорно неизпълнение, административно нарушение, престъпление/. Прекият и

непосредствен характер е присъща черта на причинната връзка. П. поведение изпълнява ролята на необходимо условие, без което вредата не би се проявила. Причинната връзка между противоправното поведение и вредата като факт от действителността трябва да бъде доказана във всеки конкретен казус. Доказването на причинната връзка е в тежест на ищеца.

„Легална дефиниция на тези понятия пряка и непосредствена последица от увреждането, законодателят не е дал нито в Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, нито в чл. 51 от действащия Закон за задълженията и договорите, към който препраща параграф 1 от ПЗР на ЗОДОВ, нито в действалия от 1893 до 1950 г. Закон за задълженията и договорите, нито в други нормативни актове от действащото право. Както правната теория, така и съдебната практика, обаче, е приела критерии, от които да се изхожда при дефинирането на тези понятия.

Според правната доктрина водещи при определянето на съдържанието на понятията „пряка и непосредствена последица“ са теорията за равноценността, според която един факт е причина за резултата, когато, ако този факт е липсвал, то резултатът не би настъпил, и адекватната теория, съгласно която причина са тези условия, които причиняват резултата нормално, типично, адекватно, а не по изключение.

В практиката на Върховния касационен съд, изразена в Решение № 81/27.1.2006 г. по гр.д. № 23/2005 г. на 4 гражданско отделение на ВКС, Решение № 129/25.07.2005 г. по гр.д. № 2439/2003 г. на същото отделение на ВКС и други е възприето разбирането, че „...непосредствени вреди са тези, които по време и място следват противоправния резултат, а преки са тези, обосновават причинната връзка между противоправността на поведението на деликвента и вредите“. Основавайки се на това разбиране, гражданските съдилища и Върховния касационен съд безпротиворечиво приемат като вреди по смисъла на чл. 45 във връзка с чл. 51 от ЗЗД платените от гражданин с телесно увреждане хонорари за преглед и лечение от лекар и зъболекар, платените от собственик на увредена вещ хонорари за нейното възстановяване от съответен специалист, и други подобни, макар и да няма законово задължение да бъде потърсено съдействие от специалист в съответната област. Това е така, тъй като се приема, че разходите за хонорари на тези специалисти са неотменно свързани с увреждането, че без тяхна помощ увреденото лице не би се справило адекватно с последиците от това увреждане, и че те са породени единствено и само от това увреждане, и ако то не беше налице, те не биха били направени.

Водени от това разбиране, гражданските съдилища и Върховният касационен съд безпротиворечиво приемат като пряка и непосредствена последица от увреждането по смисъла на чл. 4 от ЗОДОВ и платените от гражданите хонорари за адвокатска защита в хипотезите на т. т. 1-7 на ал. 1 на чл. 2 от ЗОДОВ, макар и адвокатската защита да не е задължителна..

Възникването и признаването на право на обезщетение от непозволено увреждане не е функция и не зависи от неговия претендиран размер. Основно задължение на съда при тези производства е първо да установи дали искането се основава на действително настъпил в житейския мир правно релевантен факт - издаден незаконосъобразен ревизионен акт, отменен по съответния ред с помощта на консултатска защита, за която ищецът е заплатил хонорар, и едва след това да установи неговият действителен размер.“ Преки са само тези вреди, които са

типична, нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат, т. е. които са адекватно следствие от увреждането. Непосредствени вреди са тези, които са настъпили по време и място, следващо противоправния резултат. Всичко това сочи, че ако не бе съставен РД и не бе издаден ревизионният акт, то ищецът не би предприел действия по депозране на възражение срещу него и десйтвия по обжалването му и от там не би направил тези разходи, свързани с ангажиране на консултант, при което безспорно е налице увреждане в имуществената сфера на ищеца, довело до намаляване на неговия патримониум. Вредата е неблагоприятна последица, която накърнява правната сфера на едно лице. Вредите се делят на две големи групи: имуществени (материални) вреди и неимуществени (морални) вреди. Имуществените вреди накърняват имуществената сфера на лицата. Това са правото на собственост, ползване, строеж, сервитут, правото на надстройкаване, пристрояване, подстройкаване, различните субективни права на вземане, наследствени права и т.н. При договорната отговорност се носи отговорност за имуществени вреди. От своя страна, имуществените вреди се делят на претърпяни загуби и пропуснати ползи. Претърпяна загуба е онази разлика в имуществото на лицето, която се получава след неизпълнение на задълженията на другата страна по договора и при нея се съпоставя наличното имущество на изправната страна по време на възникването на задължението и наличното имущество на страната след неизпълнението на задължението и тази разлика се нарича претърпяна загуба.

Вредите са доказани по основание, а по размер до сума от 1850 лева за подаване на възражение срещу съставения РД и до 1850 лева за изготвяне на жалба срещу издадения РА, поправен с РА за поправка на РА по административен ред и касаят периода след съставяне на РД и след издаване на Ревизионния акт, поправен с РА за поправка на РА до постановяване на отменителното решение на АССГ. Това обедняване/ претърпяна загуба/ безспорно е настъпило в имуществената сфера на ищеца и то на дата 30.07.2018 година и на дата 28.08.2018 година/ когато са платени възнагражденията за консултантски услуги от страна на ищеца и затова заплатената сума от 3700 лева за консултантска защита във връзка с подаването на писмено възражение срещу съставения РД и оспорването по административен ред на издадения РА, поправен с РА за поправка на РА следва да се квалифицира като вреда, непосредствено произтичаща от отменен незаконосъобразен административен акт.

Вредата, която претендира ищецът – в размер на 4000 лева не е доказана в този размер, а до размер от 3700 лева/ колкото е заплатил по двете платежни нареждания на консултанта А. Г., а за разликата до предявения размер е недоказана и няма никакви доказателства, че ищецът е заплатил сума в размер на 4000 лева по Договора от 27.07.2018 година и то в пълен размер.

В случая и при казаното по-горе, доказа се вредите, че са пряка е непосредствена последица от отмяна на ревизионния акт, поправен с РА за поправка на ревизионен акт и то по съдебен ред, и безспорно е налице причинна връзка по [чл. 4 от ЗОДОВ](#).

Що се касае до възражението на юрисконсулт Р. за прекомерност на обезщетението за присъждане на имуществени вреди, то това възражение е неоснователно, защото заплащането на суми по Договор за данъчни консултации и административно обжалване не е равнозначно на заплащане на възнаграждение на адвокат по Договор за правна защита и съдействие. Консултантът не е адвокат и не се подчинява на правната уредба на Закона за адвокатурата и на Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения и няма как по аналогия да се приложат нормативните актове, които регламентират дейността на адвокатите. На тази плоскост съдът не обсъжда направеното възражение за прекомерност на възнаграждението, което се претендира под формата на обезщетение, защото

тези възражения касаят адвокатските възнаграждения, а не заплатени суми по договор за данъчни консултации и административно обжалване.

Всичко това води до извод, че всички елементи от фактическия състав на отговорността, визирани в чл.1 от ЗОДОВ са налице, което прави исковата претенция основателна и доказана и предполага осъждане на ответника да заплати посоченото обезщетение в размер на 3700 лева. В този смисъл са РЕШЕНИЕ №3879/29.03.2017

по адм. дело №7174/2016 година по описа на ВАС, Решение №8585/26.06.2018 година на ВАС по адм. дело №6423/2017, Решение №9424/10.07.2018 година по адм. дело №6424/2017 година на ВАС. И Решение №13179/07.10.2019 по адм. дело № 3060/2019.

Що се касае до иска за заплащане на законната лихва/ която всъщност е мораторна лихва за забава/върху размера на обезщетението, считано от датите на заплащането на възнаграждението-30.07.2018 година и от 28.08.2018 година до датата на предявяване на исковата молба-28.07.2021 година в размер на 1200,65 лева то настоящият съдебен състав намира този иск за неоснователен и недоказан.

В [ЗОДОВ](#) няма изрична правна норма, която да сочи на дължимост на мораторна лихва върху обезщетението, при което следва да намери приложение нормата на [чл. 86 от 33Д](#). В съответствие с разпоредбата на [чл. 86, ал. 1 от 33Д](#) във вр. с [чл. 84, ал. 2 от 33Д](#) и в конкретната хипотеза налице е безсрочно задължение, за което длъжникът изпада в забава, след като бъде поканен от кредитора/ [РЕШЕНИЕ № 16917 ОТ 17.12.2013 Г. ПО АДМ. Д. № 2366/2013 Г.](#), III ОТД. НА ВАС, и [Решение № 667 по гр. д. № 1816](#) за 2008 г. на I ГО/ като изпадането на длъжника в забава да изплати обезщетението по [чл. 1 от ЗОДОВ](#) е обусловено от отправянето на покана до него преди предявяването на иска, тъй като няма определен срок, в който следва да заплати определената парична сума като обезщетение. Това разрешение е напълно съответно на тълкуването, дадено в ТР № 3 по гр. д. № 3/95 г. на ОСГК относно момента, от който се дължи лихва върху обезщетение. Съгласно т. 4 от цитираното Тълкувателно решение, вземането за обезщетение става изискуемо от датата на влизане в сила на решението за отмяна на незаконосъобразния административен акт. От този момент ответникът изпада в забава и се дължи мораторна лихва, но само и единствено, ако същият е бил надлежно поканен да заплати полагащото се обезщетение и въпреки отправената покана, не е заплатил обезщетението.

В конкретния случай на първо място, началният момент на претендираната и наречена законна лихва/ която всъщност е мораторна лихва за забава/ е не от датата на влизане в сила на решението на АССГ отменително, а от датата на заплащането на възнаграждението на консултанта-30.07.2018 година и 28.08.2018 година, и това е в разрез с цитираното Тълкувателно решение, още повече, че съдът не притежава правомощия да изменя иска/ в това число и да определя друг период, различен от заявения от ищеца, тъй като това право е предоставено само и единствено на ищеца. На второ място, по делото липсват доказателства ищецът да поканил НАП да заплати полагащото се обезщетение и да е налице отказ за заплащането му, при което липсва и втората предпоставка-покана за заплащане на обезщетение. Всичко това води до недоказаност и неоснователност на този иск и предполага отхвърлянето му.

По иска за заплащане на законната лихва от датата на предявяване на иска-28.07.2021 година до окончателното изплащане на сумата.

Предвид частичната основателност и доказаност на иска за обезщетение, претенцията за заплащане на законната лихва също е частично основателна и следва да бъде частично уважена. Задължението за лихва има акцесорен характер и

следва съдбата на главното вземане. Предвид обстоятелството, че искът за заплащане на обезщетение за имуществени вреди е частично основателен, настоящият съдебен състав намира, че и исковата претенция за заплащане на законната лихва от 28.07.2021 година до окончателното изплащане на сумите е частично основателна. В подкрепа на този извод е и т.4 то ТР №3/2004 година на ОСГК на ВКС според което, при незаконни актове на администрацията началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението, както и началният момент на погасителната давност за предявяване на иска за неговото заплащане е влизане в сила на решението, с което се отменят унищожавемите административни актове, при нищожните – това е моментът на тяхното издаване, а за незаконни действия, или бездействия на административните органи – от момента на преустановяването им. Това е така, защото началният момент на забавата за плащане на обезщетение за вреди от незаконни актове на администрацията, съответно на задължението за плащане на законна лихва, е моментът на влизане в сила на решението за отмяна на административния акт ,тъй като тогава се счита завършен фактическият състав на имуществената отговорност по [чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди](#). В този смисъл е приетото по [Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. по гр. дело № 3/2004 г.](#) на Общото събрание на гражданската колегия на Върховния касационен съд.

С оглед изхода на спора и в съответствие с разпоредбата на чл.10 от ЗОДОВ, претенцията на ищеца за присъждане на разноски е частично основателна и в негова полза следва да се присъдят разноски, съобразно с уважената част от иска. Съгласно нормата на чл.10,ал.3 от ЗОДОВ,ако искът бъде уважен изцяло или частично,съдът осъжда ответника да заплати разноските по производството,както и да заплати на ищеца внесената държавна такса.Съдът осъжда ответника да заплати на ищеца и възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с уважената част от иска.

Ищецът е заплатил държавна такса в размер на 25 лева и е представяван от адвокат , но по делото липсва приложен Договор за правна защита и съдействие, който е необходим за да се установи какво е договорено и какво е заплатено. Представянето на доказателства за заплащане на възнаграждението/ издадена фактура и платежно нареждане за заплатеното адвокатско възнаграждение и с представянето на списък на разноските по [чл. 80 ГПК](#), не отпада задължението на страната да представи и самия договор, в който е уговорено възнаграждението. Горното е необходимо, за да прецени съдът дали е налице пълно тъждество между договореното и реално заплатеното възнаграждение, а в конкретния случай такива доказателства липсват. Съдебни разноски за адвокатско възнаграждение се присъждат,когато страната е заплатила възнаграждението. В договора следва да е вписан начина на плащане - ако е по банков път, задължително се представят доказателства за това, а ако е в брой,то тогава вписването за направеното плащане в договора за правна помощ е достатъчно и има характера на разписка/ аргумент от Тълкувателно решение по [Тълкувателно дело № 6/2012 г.](#) на ОС на ГК и ТК и разясненията по т.1 от същото не водят до извод, различен от горния. **В този смисъл е Определение № 10681 от 28.08.2017 г. на ВАС по адм. д. № 8610/2016 г., VII о., докладчик съдията Д. М..**

На тази плоскост съдът не осъжда направеното възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение, тъй като няма представен Договор за правна защита и съдействие, от който да се установи какво е договорено, респективно заплатено.

В полза на ответника по иска следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение съобразно с отхвърлената част от иска. Съгласно нормата на чл.10,ал.4 от ЗОДОВ -(Нова - ДВ, бр. 94 от 2019 г.)-съдът осъжда ищеца да заплати на ответника възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с отхвърлената част от иска, а в полза на юридическите лица се присъжда възнаграждение, ако те са били защитавани от юрисконсулт, чийто размер не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на [чл. 37 от Закона за правната помощ, но тази норма Вярно е , че тази норма няма обратно](#) действие и изрично с Преходните и заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОТГОВОРНОСТТА НА ДЪРЖАВАТА И ОБЩИНИТЕ ЗА ВРЕДИ(ОБН. - ДВ, БР. 94 ОТ 2019 Г.) с§ 6. (1) е посочено, че [този закон](#) се прилага за предявените иски молби, подадени след влизането му в сила, а неприключилите до влизането в сила на този закон производства се довършват от съдилищата, пред които са висящи, включително при последвало въззивно и касационно обжалване, но също така е вярно, че производството пред АССГ е образувано на дата 28.07.2021 година след влизане в сила на посоченото изменение на нормата на чл.10,ал.4 от ЗОДОВ и безспорно намира приложение в случая. ЗОДОВ предвижда възможност за присъждане на разноски по [чл. Чл.10,ла.4](#) при установено осъществяване на процесуално представителство от юрисконсулт в допустимите хипотези. И доколкото законът допуска административният орган да упълномощи служител с юридическо образование за осъществяване на защитата по делото, то и представляваният правен субект има право на разноски, които изрично са предвидени в специалната норма. Прилагайки разпоредбата на чл.10,ал.4 от ЗОДОВ, съдът присъжда възнаграждение не в полза на юрисконсулта, а в полза на юридическото лице, което е защитавано от него, респективно в чиято структура се намира представляваният по този начин административен орган. След като възнаграждението се дължи не на юрисконсулта, а на бюджета на административния орган, който той представлява, реалното му заплащане е ирелевантно за реализиране на отговорността за разноски за загубилата делото страна по спора. При правна защита, осъществена от юрисконсулт, страната не следва да доказва пряко направения разход, докато обратното е важно за всички случаи, в които се репарират разноски за адвокатско възнаграждение - ТР 6/2013 г. по тълк. дело № 6/2012 г. на ОСГТК на ВКС. Именно с оглед тези специфики на осъществяването процесуално представителство, приравняването на юрисконсулта на адвоката досежно присъжданото възнаграждение е частично. В този смисъл виж: решение № 10/29.09.2016 г. по конст. дело № 3/2016 г. на Конституционния съд. **Разпоредбата на [чл. 37 ЗПП](#) препраща към [НЗПП](#), където в чл. 24 е посочено, че по административни дела възнаграждението за една инстанция е от 100 до 200 лева/** . Съдът намира, че в полза на ответника по иска следва да бъде присъдено минимално възнаграждение в размер на 100 лева, тъй като делото не представлява правна и фактическа сложност и проведени са две съдебни заседания, на което е взела участие юрисконсулт Р., при което определеният размер на възнаграждение-100 лева е справедлив и съответен на извършеното процесуално представителство по делото- оказаната правна помощ от юрисконсулта. Но тъй като възнаграждение се дължи съобразно с отхвърлената част от иска , то ищецът следва да бъде осъден да заплати юрисконсултско възнаграждение в размер на 28,86 лева.

Съдебните разноски са разходите на страните, произтичащи от участието им в

административното производство. Всяка от страните по делото е отговорна за направените разноски. Отговорността за разноски по принцип е обективна/ безвиновна/, защото загубила спора страна отговаря за разноски, дори ако е положила най- голямо старание да води процеса добросъвестно. Съгласно разпоредбата на чл.81 от ГПК, по присъждането на разноски, съдът се произнася във всеки акт, с който приключва разглеждането на делото в съответната инстанция. Отговорността за разноските е гражданско облигационно отношение, то произтича от процесуалния закон и е уредено от него. Задължението за разноски произтича от неоснователно предизвикания правен спор и тежестта за тях е за страната, която неоснователно е предизвикала същия.

Воден от горното и на основание чл.203 АПК,вр.с чл.1,ал.1 от ЗОДОВ, Административен съд София-град

Р Е Ш И :

ОСЪЖДА НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ- ГР.С. ДА ЗАПЛАТИ НА [фирма]- гр.С. СУМАТА ОТ 1850 ЛЕВА- обезщетение за претърпени имуществени вреди- главница и представляващо заплатен хонорар по повод подадено писмено възражение срещу съставен Ревизионен доклад № Р-22221017009191-092-001/14.06.01.2018 година по Договор за данъчни консултации и административно обжалване от 27.07.2018 година, както и законната лихва върху главницата от датата на предявяване на иска-28.07.2021 година до окончателното изплащане на сумата, сума в размер на 1850 лева, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди- заплатените от [фирма] разходи за данъчни консултации и административно обжалване по изготвяне на жалба против РА № Р-22221017009191-091-001/ 09.08.2018 година, поправен с РА за поправка на РА № П-22222518153472-003-001/21.08.2018 година по Договор за данъчни консултации и административно обжалване на РА и РА за поправка на РА, както и законната лихва върху главницата от датата на предявяване на иска-28.07.2021 година до окончателното изплащане на сумата, настъпили вследствие отмяна на Ревизионен акт № Р-22221017009191-091-001/ 09.08.2018 година, поправен с РА за поправка на РА № П-22222518153472-003-001/21.08.2018 година от страна на АССГ с Решение № 4845/11.09.2020 година, постановено по адм. дело № 2976/2020 година по описа на АССГ, оставено в сила с Решение № 5661/12.05.2021 година по адм. дело № 12306/2020 година по описа на ВАС-VIII Отделение.

ОТХВЪРЛЯ ИСКА НА [фирма]- гр. С. СРЕЩУ НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ- ГР.С. ЗА ЗАПЛАЩАНЕ НА ОБЕЗЩЕТЕНИЕ ЗА ПРЕТЪРПЕНИ ИМУЩЕСТВЕНИ ВРЕДИ ЗА РАЗЛИКАТА НАД УВАЖЕНИЯ РАЗМЕР ОТ 1850 лева ДО ПРЕДЯВЕНИЯ РАЗМЕР ОТ 2000 ЛЕВА- главница и представляващо заплатен хонорар по повод подадено писмено възражение срещу съставен Ревизионен доклад № Р-22221017009191-092-001/14.06.01.2018 година по Договор за данъчни консултации и административно обжалване от 27.07.2018 година, както и законната лихва върху сумата от датата на предявяване на иска-28.07.2021 година до окончателното изплащане на сумата, КАКТО И ИСКА ЗА ЗАПЛАЩАНЕ НА ОБЕЗЩЕТЕНИЕ ЗА ПРЕТЪРПЕНИ ИМУЩЕСТВЕНИ ВРЕДИ ЗА РАЗЛИКАТА НАД УВАЖЕНИЯ РАЗМЕР ОТ 1850 ЛЕВА ДО ПРЕДЯВЕНИЯ РАЗМЕР ОТ 2000 лева, представляваща заплатените от [фирма] разноски за данъчни консултации и административно обжалване по изготвяне на жалба против РА № Р-22221017009191-091-001/ 09.08.2018 година и РА за поправка на РА

№П-22222518153472-003-001/21.08.2018 година по Договор за данъчни консултации и административно обжалване на РА и РА за поправка на РА, както и законната лихва върху сумата от датата на предявяване на иска-28.07.2021 година до окончателното изплащане на сумата, настъпили вследствие отмяна на Ревизионен акт № Р- 22221017009191-091-001/ 09.08.2018 година от страна на АССГ с Решение № 4845/11.09.2020 година, постановено по адм. дело № 2976/2020 година по описа на АССГ, оставено в сила с Решение № 5661/12.05.2021 година по адм. дело № 12306/2020 година по описа на ВАС-VIII Отделение, КАКТО И ИСКА ЗА ЗАПЛАЩАНЕ НА МОРАТОРНА ЛИХВА ЗА ЗАБАВА В РАЗМЕР НА 1200,65 ЛЕВА ВЪРХУ ГЛАВНИЦАТА ОТ 4000 ЛЕВА, СЧИТАНО ОТ ДАТИТЕ НА ИЗПЛАЩАНЕ НА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА -30.07.2018 ГОДИНА И ОТ 28.08.2018 ГОДИНА ДО ДАТАТА НА ПОДАВАНЕ НА ИСКОВАТА МОЛБА-28.07.2021 ГОДИНА.

ОСЪЖДА НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ- ГР.С. ДА ЗАПЛАТИ НА [фирма]- ГР.С. СУМАТА ОТ 25 ЛЕВА- ДЪРЖАВНА ТАКСА ЗА ПРОИЗВОДСТВО ПРЕД АССГ.

ОСЪЖДА [фирма] ГР. С. ДА ЗАПЛАТИ НА НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ ЮРИСКОНСУЛТСКО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ СЪОБРАЗНО С ОТХВЪРЛЕНАТА ЧАСТ ОТ ИСКОВЕТЕ В РАЗМЕР НА 28.86 ЛЕВА.

НА ОСНОВАНИЕ ЧЛ.138,АЛ.1 АПК ,ПРЕПИС ОТ РЕШЕНИЕТО ДА СЕ ИЗПРАТИ НА СТРАНИТЕ.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВАС на РБ в 14 дневен срок от получаване на препис от същото, съгласно разпоредбата на чл.211,ал.1 АПК.

СЪДИЯ: